

Observatoriul este de două ori în
septemana, miercuri și sâmbătă.

Prețului

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dăsu la casa
cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu
cu post'a în laintrulu monarchiei
pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— În străinatate pe 1 anu 10 fl.
său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său
11 franci; — numeri singuratici se
dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate,
se platescu pe serie său linia, cu
litere merunte garmonda, la prim'a
publicare câte 7 cr., la adou'a și a
treia câte 6 cr. v. a. și preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face în
modulu celu mai usioru prin assem-
natiunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 61.

Sibiu, 29/10 Augustu 1878.

Anulu I.

Capitulati si atunci se voru considera cererile vostre.

Acesta este parol'a de di, cu care se adresedia de 3 ani incóce germanii austriaci cátra boemi. Curatu asia ni se dice si noue aici in Transilvani'a de cátiua ani incóce. Se pare cá dualistii din ambele parti ale monarchiei lucra in mai multe directiuni dupa acelési maxime de statu. Ei considera pe alte popóra negermane si nemagiare cá eucerite si subjugate, cátra care patri'a comuna, statulu, gubernulu, legislativele nu ar avé nici o detorintia in cátu totu ce s'ar face in favorea lor. Déca cumva se face cátu de pucinu, ar fi numai din gratia, s'au cum se dicea in 1848 chiaru si in Boemi'a, din interesu propriu pe care i-lu are cineva, de es. la prasirea de vite, ameliorarea soiului lor si ingrasirea cá se le póta luá dela unele lan'a si carnea, dela altele pielea si carnea. Se adevăresce adeca si aci disa principelui Lobkovicz despre aplicarea doctrinelor lui Darwin. Se vedemu inse ce au respunsu mai deunadi cechii din nou la acea pretensiune impertinenta a germanilor.

Acesta este o apucatura de martiafoiu, dicu cechii; ei voru se faca comerci cu drepturile omenesci cá si cu orice marfa, se le mesure cu metrulu său se le puna in cumpana dupa chilogramme. „Am auditu cá iti e de vendiare acesta parechia de cai, ai voii se scapi de ei, cá-ci nutre-tiulu te tiene prea scumpu; ce mi-ai cere pe ei?“ „O suta de galbeni“. „Ba se fia 50“. Tradusu in limb'a politice: Vediu cá passivitatea iti vene preste mana. Spunu dreptu cá nici mie numi e indemana cu ea. Ce se se iti dau cá se te lasi de dens'a?

Acesta este procedur'a ce se aplica dela unu timpu incóce la opozitiunile nationali. Dara parlamentele n'au vocatiunea de a intemeia companii comerciali, si deputatii poporului n'au missiunea nici privilegiulu de a face negotiatoria cu drepturile popóraloru, prin care s'ar degradá la o stare fórt prosaica. In adevăratele parlamente, precum sunt ale Angliei, Franciei, Italiei, Belgiei, Elvetiei, politic'a ce facu ele este considerata dintr'unu punctu de vedere multu mai inaltu, unde missiunea lor principale este cá se asigure popóraloru adevărata libertate si educatiune. Parlamentulu in acele tieri este depositariulu numai alu celor mai scumpe si

venerabili traditiuni historice si interpretele credin-tiosu alu conscientiei poporului, éra nu speculantu de drepturile lui. Unu parlamentu trebuie se aiba conscientia responsabilitatii morali, se scia cá este datoriu a respectá drepturile popóraloru si a dela-tura piedecile in exercitiulu acelor.

In lun'a acesta s'au pornitu si in Boemi'a si in alte provincii cislaitane agitatiuni electorali. De atunci cechii se aduna in diverse locuri si facu demonstratiuni nationali paciuite, dara fórt seriose. La câteva diarie din Vien'a li s'au nalucitu cá cechii ar fi aplecati a parasi politic'a resistentiei passive si a capitula, éra apoi pentru acestu casu ele promitu cechiloru, cá dupa-ce ministeriulu Auersperg si-a datu demissiunea, in noulu ministeriu au se intre si vre-o doi cechi firesce sub conditiune cá si deputatii cechi se intre in senatulu imperiale in numerulu prevediutu in patent'a din 26 Feb. 1861. Diariile nationali din Boemi'a respingu acea conditiune cu tóta energi'a de care este capabile limb'a lor si cea germana. Dara acelési diarie marturisescu cá promisiuni de acele nemtiesci sunt de natura cá se seduca pre multi cechi trecuti prin scóle, carii credu cá déca voru fi si vre-o doi ministrii cechi i voru pune si pe densii in functiuni si-i voru inainta. Germanii au intrebutiatiu acesta manopera mai de multe-ori si le-a succésu in ade-veru a trage pe cátiua cechi in functiuni, dara apoi a fostu vai de capulu acestora, cá-ci sciendu germanii fórt bine, cá toti aceia s'au facutu apostati, politici numai de fóme, éra nu din con-victiune, pe langa ce-i despretiuescu, apoi i si tienu sub strinsa priveghiare, cá nu cumva chiaru si aflandu-se in functiune se traga la natiunea lor, si se faca politica cecha. Parte mare din poporulu cechu, adeca; classile midialoci (burgesi'a) si cele superiori fiendu destepse si luminate, cunoscu bine acea stare trista a lucrurilor; dara sub presiunea maioritatiei germane maiestrate n'au ce se faca mai multu, de cátu a se adoperá din tóte poterile cá se castige averi si se-si puna pe fii lor in stare cá se nu aiba trebuintia de functiuni civili, éra de alta parte le deschidu barbatesce calea in armata, unde domina dreptatea, apoi si in cleru, unde mi-nistrii nu prea potu suci nasulu episcopiloru cá pe airea.

Inainte de 7 ani cu ocasiunea caderei mi-nisteriului Hohenwart, chiaru si acestu eminent

barbatu de statu disese boemiloru: Amu caditu si eu impreuna cu colegii miei. Acuma nu ve remane nici voue álta-ceva, de cátu se capitulati, depu-tatii cechi se intre in senatulu imperiale; cá-ci de nu voru intra, in 2 ani partid'a cecha se va sparge de sene si se va spulbera in 32 de venturi ale rosei. Dara partid'a cecha nu s'a spartu nici s'a spulberatu, din cauza cá ea nu éra partid'a, ci natiunea intréga cu singur'a esceptiune de acea parte a junimei demne de compatimire, carei i érá jale se védia multimea de nemti veriti de mi-nistrii in functiuni bune prin partile locuite numai de cechi, său de maioritatea cecha.

De altmintrelea chiaru press'a cecha recunósce cá este greu a perseverá in resistentia passiva: adauge inse, cá natiunea lor s'a condamnatu óre-cum la acea stare de abstinentia si cum am dice de postu, numai dupa o seria lunga de esperientie triste si dupa matura delibératiune a totoror bar-batiloru inteligenti ai natiunei. Cechii dorescu se scape de passivitate; dara de cátu se castige acelu mare bine cu tradarea dreptulu publicu alu patriei lor si cu renuntiarea infama la demnitatea si onórea lor nationale, sunt mai bucurosi se piéra toti de seraci'a si de fóme. De aceea ei respingu cu indignatiune tóte promisiunile efemere ale ger-maniloru, pe care le declara precum vediuramu si mai susu, de impertinente, mai alesu candu vede tóta lumea, ce insemnéza in dilele nóstre a fi cineva ministru si cátu sunt de supuse la schimbări mai tóte functiunile de statu; asia cu atátu mai pucinu se potu determin'a se 'si vendia drepturile patriei si ale natiunei numai pentru-cá doue său trei mii de individi cechi se fia pusi in functiuni astadi, pentru-cá se fia scosi mane, s'au in casulu celu mai bunu se fia aruncati din patri'a lor in alte parti ale monarchiei, éra in momentele de facia la Bosni'a.

S'a disu din unele parti, cá nu incapa se tragemu linii paralele, se facemu comparatiune intre Boemi'a si Transilvani'a. Dupa noi inse tocma comparatiuni de acestea ne sunt fórt necesare, ori din care punctu-de vedere le vomu considera. Au nu suntemu si noi natiune cá si cechii, nume-rosi cá si ei, ómeni cá si ei, caroru ne competu tóte drepturile ómenesci in tóte ramurile vietiei? Aci nu are si patri'a nóstra drepturile sale de autonomie? Au nu portamu si noi in proportiune

Foisiór'a „Observatoriului“.

Istori'a unui eventualiu.

Noveleta.

Traducere de I. G. Baritiu.

Câteva septemani dupa mórtea marchisei de M...., care murise fara eredi directi, in etate aprópe de 80 ani, testandu considerabil'a ei avere unoru condescen-denti laterali, intr'unu hotelu frumosu din Faubourgulu St. Germain in care locuise repaoast'a, se tiénu o licita-tiune particulara.

Inpartirea remasului aduse cu sine ca se se puna la vendiare întregu mobiliarul, ba chiaru si obiectele care avéu aceea ce se numesce pretiulu de afectiune familiaru. Hotelulu de M.... era renumitu pentru anticatările sale. Acolo se aflau mobile de o valóre fórt mare, acároru vechime datau de cáte doue secole si care se conservasera in urm'a unoru ingrijiri concentrate din generatiune in generatiune. Afara de acesta se scia, cá repaoast'a avea o colectiune admirabila de rari-tati, broderii fórt pretioase si vechi, care érași ajunsesera se fia moderne.

In cele doue dile de espositiune de inaintéa licita-tiunei, camerele hotelului devenisera locul de intalnire pentru lumea eleganta a Parisului. Dela doue páma la patru óre dupa amiadi éra o adevărata inbuldiala de curiosi intre care contingentulu celu mai mare ilu de-duse cá totu deauna, seculu frumosu. Densele se in-trecéu in admirarea obiectelor espuse si fiacare 'si alegea dupa gustu si placere si 'si notá obiectele pe care aru fi doritu se le castige. Unele din damele acelea se presentara in persóna la licitatiune, care durá trei dile. Altele 'si tramisera agenti lor plenipo-tentiatii. A dou'a di — care éra un'a din cele mai frumoase ale Parisului — sosi si dómn'a S. D...., care fusese inpedecata a veni in diu'a precedentá si care acuma 'si manifestá nelinistirea prin gesturi vizibile. Nemultumirea acelei dame ajunse la culme candu afla,

cá obiectulu pe care 'si pusese dens'a ochii, éra déjà vendutu.

Acela éra eventualiulu celu mai frumosu si mai pretiosu pe lume, care éra zugravitu de unu mare arti-sta, de Baucher alu carui biograftu Charles Blanc dice cá „nu esiste nemicu mai admirabilu cá pictura acelu eventualiu. Ea representá 12 persóne si adeca: 6 dame si 6 barbati in pos'a unui dantiu regulatu si decentu. Fiicare figura éra portretulu fidele alu unei persóne inalte dela curtea regului Ludovicu XIV. Baucher nu zugravisé nimicu mai bine cá acestu micu tablou. In-cadrarea eventualiului inca éra unu capu — d'operu de elegantiu unu originalu in feliulu seu. Si tóte acestea se vendusera cu multu sub valórea intrenseca, adeca numai cu 60 luidori.

Dómn'a D... éra desperata pentru cá se inamorase de acelu eventualiu, dens'a 'lu visase diu'a si nóptea. „Eu nu me voiu potea consola niciodata pentru pierderea lui!“ esclama densa de repetiteori.

Numeru o speranti'a 'i mai remanea. Eventaliulu póte cá 'lu cumperase unu negutiatoriu său óre-cine, care ar fi dispusu se 'lu vendia érași cu profitu. Indata ce acesta idea fu esprimata, mai multi cavaleri cari voiau se placa si se consoledie pe frumoasa intristata, se grabira a lua informatiuni.

Densii se întórsera deconcertati. Eventaliulu ilu cumparase baronésa C... si acesta éra o femeia, dela care nu se potea astepta nici unu compromis. Dómn'a C... éra de ani 50, fórt avuta si trecea de unu modelu in ceea ce priveste somptuositatea si eleganti'a mobiliariului, gustulu si scumpetea toaletelor ei, prin care esclá inaintea totoror celorlalte. Afara de acea in tinere'ti'a ei fusese citata cá modelu in privintia virtutiei ei probate si orgoliósa de renumele acesta, densa adoptase in etatea ei mai matura, nisce principii de o severitate ecstraordinaria si o pruderia aprópe fanatica.

Fatia cu femeile mai usiorele éra fara mila si numele unei curtesane, chiaru alu uneia din anticitate, o facea se tremure de necasu si spaima.

Femei de unu caracteru ca acesta sunt pucinu sociabile, si a pretinde dela baronésa unu actu de curtoasia in favórea tinerei si frumósei dómn'e de D...., ar fi fostu identicu a se espune unui refusu mai multu ca siguru si nerevocabile.

Cu tóte acestea unulu din galantii cavaleri, celu mai tineru si mai cutediatoriu din toti, se decise a risca aventur'a, pe care concurentii sei o declarasera de nerealisabila. Elu nu riscá decâtu se fia reu primitu său a 'si atrage unu complimentu uritu. Déca inse va reusi ce trimfu, ce renume de spiritu, astutia si abilitate nu 'i va aduce întreprinderea sa.

Eroulu nostru se presentá deci cu totu curagiulu inaintea baronésiei, care este surprinsa de visit'a lui si 'lu întreba intr'unu tonu pucinu incuragatoriu despre scopulu venirii sale. Densulu fara a se lasa se fia intimidatu prin rigid'a primire ce o intimpiná, se pune la lucru si reusiesce pe deplinu.

„Dómn'a mea“ dice elu cu tonulu seu celu mai insinuatoriu, „caus'a care m'au indemnatu se 'mi permitu a veni la d-ta e licitatiunea, care se intemplá alaltaeri in hotelulu de M.... Déca nu me insielu d-ta ai cumparatu de acolo unu eventualiu zugravitu de Baucher.“

„Da, domnulu meu. Si apoi?“

„Ei bine, dómn'a, tieni d-ta multu la acelu eventualiu?“

„Curiósa întrebare! Déca n'asiu tienea la elu l'asiu fi cumperatu eu óre?“

„Inse déca cineva din cause fórt inportante s'aru interesa si mai multu de elu si déca te-ar roga se 'i 'lu transmiti?“

„Cum!“ esclama baronés'a cu o fatia mandra; credi d-ta cá eu negustorescu? me credi cá speculediu cu toalete?“

„O! dómn'a mea, me nedreptatiesci. Eu nu am avutu impertinentia se 'ti propunu o afacere de specula. Voiamu numai se te rogu se 'mi lasi mie acelu even-taliu in pretiulu de 60 luidori, cu cátu l'ai cumparatu d-ta. Pentru mine are o valóre mai mare.“

tóte greutatile, tiereti si ale monarchiei cá si cechii, cá si tóte celelalte popóre? Au nu ne avem si noi limb'a si literatur'a nóstra? Au nu suntemu dotati dela natur'a cu cele mai frumoase calitati, in cátu numai se voiésca cineva, póte scóte dintre noi barbati pána la cele mai inalte ranguri in statu, cum au fostu de es. generalulu de artileria (Feldzeugmeister) Petru Duca, loc. gener. maresiali Moga, Calliani, Boeru, B. Muncosiu, generali-maiori Traianu Doda, Alex. Guranu, mai multi coloneli si alti oficiari de statu maioru, cancelari ca Stef. Costa si Alex. Nopcea, consiliari, presidenti etc. etc., episcopi si arhiepiscopi cá consiliari de statu si imperiali? In unele differimu de cechi. Loru li se denéga vechi'a autonomia, au inse pe cea circumscrisa in patent'a imp. din 26 Feb. 1861. Transilvani'a e spoliata de ori-ce autonomia. Limb'a ceha este reprezentata si usitata in afacerile publice; limb'a romanésca se vede exilata si tractata cá straina. Boemi'a isi are fondulu provinciale propriu de 40—50 milióne; Transilvaniei nu i s'a lasatu nici umbra de fondu provinciale. Mii de cechi se afla in servitiulu statului; ei inse pretindu si mai multi dupa o proportiune óre-care. Scurtu, cechii au multu, ei inse ceru totu cátu le compete. Noi nu avem nimic, prin urmare nici se nu ceremu nimic?

Reflecșiuni asupra ocuparei Bosniei si a Herzegovinei.

„Candu cineva are ca vecinu unu stat, care se afla in decadintia, trebuie se se ferésca bine de a nu contribui la ruinarea lui.“
Montesquieu.

Nu incapa nici o indoiala, ca intrarea in actiune a unei parti a armatei austro-ungare, care in puterea mandatului primitu dela congresulu din Berolinu au trecut prestel fruntariel Bosniei si ale Herzegovinei, constituie unu faptu din cele mai inportante, nu numai pentru Europa, ci cu deosebire pentru popórale monarchiei austro-ungare. Credemu deci a fi la tempu si la locul seu, ca se ne ocupamu si noi, pe cátu ne permite marginitul nostru spatiu si inportantele cestiuni urgente, care se afla la ordinea dilei, atátu pe terenulu politice interne, cátu si pe alu celei externe, de ocuparea acelu provincii.

Avendu in vedere cele petrecute de doui ani incóce in Orientu, precum si actele congresului dela Berolinu, ori cine va intielege, cá acele doua provincii sunt premiulu pe care lau castigatu Austro-Ungari'a, pentru bunavoiórea si desinteresata neutralitate pazita in decursulu resbelulu russo-turcescu. De si organele oficióse ale comitelui Andrassy au desmintitu in totu decursulu resbelulu din urma, ca Austro-Ungari'a ar avea intentiunea séu dorintia de a isi anecta acele doua provincii turcesti, totusi in fine veduramu nu fara surprindere ca se intempla tocmai aceea de ce se téméu mai multu Unguri si Nemti, adeca inmultirea elementulu slavu

prin aneescarea a doua provincii, acaroru poporatiune in numeru preponderantu este curatu slavona. Argumentele prin care au combatutu si mai combatu inca contrarii ocuparei acelu provincii, sunt grave si numeroase, atátu din punctulu de vedere alu dreptulu internationalu, cátu si in speciale din punctulu de vedere alu politice curatu austro-unguresci.

Unulu din acele argumente principale este, ca prin aneescarea acelu provincii guvernulu austro-ungaru au parasitu politica traditionala a dinastiei absburgice, acarei maxima era de a nu contribui prin nici unu midilocu la stírbirea integritati Turciei, ci a o apara in contra navalírloru periodice si cotropitóre ale hordelu moscovite. Acésta, dicu Nemti si Unguri, era politica dictata prin insusi interesele bine intielese ale conservarei si sigurantiei monarchiei austriace, in urma tractatulu dela Paris din anulu 1856. Nu este consultu, dicéu ei mai departe, ca prin aneescarea acelu provincii se se mai inmultiesca numerulu Slaviloru, pentru cá acésta ar avea de consecintia neevitabila, consolidarea, concentrarea si prin urmare preponderantia elementulu slave, atátu in Austri'a cátu si in Ungari'a, ceea ce ar periclitá ecistintia pactulu dualisticu de abea reinoitu dupa atâtea certe si dificultati. Si apoi, prin aceea aneescare nu s'ar crea óre unu precedente fatalu si periculosu pe terenulu politice externe, care adoptatu si imitatu fiindu si de celelalte state ale Europei, ar da semnalulu unei conflagratiuni generale si s'ar termina prin resbelulu de rasse. Éta cá deja Itali'a reclama partile neeliberate, care se afla sub domnia sceptrulu absburgicu.

Astadi tóte aceste argumente sunt desconsiderate si guvernulu austro-ungaru séu mai bine disu comitele de Andrassy au trecut Rubiconulu, facendu primulu pasu pe clina lunecósa a aneescariloru. In facia acestei fapte inplinite, noi trebuie se ne întrebamu déca este bine facutu si a ne da comtu despre urmarile ce le va avea in celu mai de aprópe viitoru.

Din punctulu nostru de vedere si respectandu consiliulu pe care l'au datu guverneloru marele barbatu de statu si jurisconsultu alu Franciei, pe care lam citatu in capulu acestoru renduri, noi nu potemu aproba acelu pasu, prin care guvernulu austro-ungaru au inauguratu o politica aventuriósa, nici decum cavalérésca facia cu Turci'a, si acarei consecintia astadi nu le póte prevedea niminea. Considerandu grava si critica situatiune interna a monarchiei, cele doua budgete, care se echilibrésa numai prin inposite insuportabile si prin inprumuturi oneróse, precum si caracterulu defensivu éra nici decum ofensivu alu maioritati popóreloru din care se compune monarchia, suntemu siliti a dice, ca espeditiunea intreprinsa au fostu si este inoportuna, pentru ca se nu întrebuintiamu unu terminu mai aspru. Deja au cursu sange, acelu „licvidu particularu“ care cere resbunare, au cadíutu 74 morti, unu numeru inca necunoscutu de raniti, din

rendurile avangardei armatei de ocupare. Poporatiunea acelu provincii, de si foile oficióse afirmau, ca d'abea astépta legiunile austro-ungare, pentru ca se se prostérna inaintea stindardelu bicolore, este agitata, revoltata si se opune cu arma in mana, inpiecata in modu seriosu inaintarea trupelu spre centrulu acelu provincii. Serbi stau concentrati la fruntariel loru cu arma la picioru, asemenea si viteji Muntenegrini, asteptandu semnalulu de atacu, care fara indoiala ca li se va da dela Petersburg séu dela Livadia. Itali'a inca pandeste si se prepara, nemultumita fiindu cu decisiunile congresulu dela Berolinu. Tóte acestea sunt niste simptome, care ne indreptatescu a prevedea noua incurcaturi si a ne teme, cá furiile resbelulu orientalu d'abea linistite, éراسi se voru redica pentru ca se isi incépa dansulu loru teribilu si cruntu. Pacea popóraloru Europei este de nou amenintata si de astadata din nefericire tocmai prin actiunea monarchiei austro-ungara, pentru acarei popóra pacea este o conditiune „sine qua non“ a ecistentiei loru si a restaurarei starei loru materiale, care au fostu atátu de greu lovita prin desastrele din fatalulu anu 1866 si prin crisa finantiara din Maiu 1873.

Neuitatulu barbatu de stutu alu Angliei marele Palmerston au numitu cestiunea Schleswig-Holsteinulu „chibritulu séu catranitia Europei“ prin care se póte da focu intregulu continentu. Amu vedíutu si stimu, cá ocuparea acelu provincii in aliantia cu Prussi'a, ne au condusu apoi la Sadowa. Ocuparea Bosniei si Herzegovinei póte se fia „chibritulu Orientulu“ si se ne incurce intr'unu resbelu cu Russi'a, care considera pe Austro-Ungari'a de rivalulu seu naturalu in hegemonia asupra Orientulu. Duelulu intre aceste doua state au ajunsu a fi totu asia de inevitabilu ca si acela intre Franci'a si Prussi'a. Prin acui vina? La acésta ne raspunde istoria mai noua si contemporana a monarchiei austro-ungare. Camilu.

Voci magiare asupra politicei lui Koloman Tisza.

Vomu reproduce la locul acesta câteva espectoratiuni critice ce ii se face politicei d-lui Tisza din parte magiara, fara altu comentaru, decâtu numai pre langa observarea, cá déca am fi cutesatu noi, séu vre unu altu organu de publicitate, ori persóna politica a vorbi séu a scrie asia, fara indoiala ca nu ni s'aru fi trecut cu vederea din partea procurorului de statu.

Eata ce dicea intre altele d-lu Francisc Pulsky, unulu din cei mai luminati si mai integri barbati ai parlamentulu ungurescu, in discursulu seu electoralu despre politica interna si externa a guvernulu din B-Pesta:

„Este adeveratu, ca acuma 'mi adusei aminte de disa principelui Bismark, ca politica liberala se póte face numai cu elemente conservative, si ca instrumentele cele mai apte ale reactiunei sunt liberali. Atuncea nu ii credému lui Bismark; inse acuma sunt convinsu, ca elu este una omu mai intieptu ca mine. Eu me retrasesemu de pe scen'a politica; dara intr'unu momentu asia de criticu ca acesta, unde vedemu ca monarchia au apucatu pe o cale cu totulu noua, candu sistema dualismulu este atacata in bazele ei si candu nationalitatea magiara se afla in pericolulu celu mai mare, candu incepemu a face politica sudu-slavica si candu vedemu pusu in cestiune viitoriulu natiunei nóstre si candu patria se afla in pericolu, atuncea nici invalidulu nu mai póte remanea in neactivitate.“

„Acolo este Bosnia. Cutediú a dice, ca dela catastrofa dela Mohaci unu momentu mai inportantu si mai criticu ca acesta n'au ecistatu pentru Ungari'a, unu momentu, care va deschide pe unu secolu inainte, campu largu incurcaturiloru si nelinistiloru. In diu'a in care amu trecut prestel riulu Sav'a, am deschisu si usia templulu lui Ianus. Cine stie déca nepoti nostri voru ajunge se o védia inchidiendu-se? si déca va mai ecista o natiune magiara, candu va sosi pacea definitiva.“

Asia vorbeste Pulsky, éra „Pesti Naplo“ celu mai respanditu diariu din Ungari'a in numerulu seu 189 din 4 l. c. scrie in articolulu seu de fondu urmatórele:

„Noi suntemu incongiurati de inamici si n'avemu aliati. Noi am permis panslavismulu se degenerese, noi am permis Russiei se miróse sange; ea acuma sta totu acolo cu armatele sale, unde se afla inaintea incheierei paci, si cá ea se va retrage de acolo, pentru acésta guvernulu nostru n'are in mana decâtu o garantie de chartie. Pericolulu ciocnirii ne amenintia pe peninsula balcanica si la Alpi si déca, de ce D-dieu se ne apare, vomu avea resbelu, la noi acasa ne amenintia rebeliunea. Deja am vedíutu carnagiu, lupt'a de rassa in 1848; dara acuma ne astépta spectacolulu crudimiloru bulgare si russesci: cum se esterminésa turculu, ca se nu remaia nici o sementia in urma lui; barbati nostri de statu nu se temu ei óre, cá déca casaci voru trece carpati si stremtorile din Transilvani'a si voru inunda tiéra nóstra si déca serbi voru trece prestel Sava si Dunare, din acele regiuni unde magiari traiescu isolati, ii va acusa unu strigatu de desperare inaintea natiunei,

„Intielegu; d-ta voiesti se 'lu dai ca prezentu vre-unei cochete, care doreste se 'lu aiba, pentru cá prin acestu cadou se 'i castigi gratiile ei, nu este asia? si d-ta credi cá eu asiú potea consinti vreodata la o intriga cá acésta?

„Permite 'mi a 'ti spune, cá te insieli fórté multu.“
„Si óre sinceru disu, nu este o dama pentru care ai dori se castigi acestu eventualiu?“

„Unchiulu meu, unu functionariu in retragere si vechiu holteiu, este persón'a care doresce se 'lu poséda. Eu sunt eredelesu seu presuntivu, si déca 'mi vei refusa cererea, voi pune in jocu mostenirea mea.“

„Ce basmu 'mi istorisesci d-ta?“

„Purulu adeveru, Unchiulu meu me insarcinase se me duc la licitatiune si se 'i cumparu acestu eventualiu. Din uitare am lasatu insarcinarea neimplinita. Elu nu 'mi va ierta acésta niciodata. Trebuie se mai afu dóm'n'a mea; cá acésta pretiódas rudenia a mea este unu amatoru de anticitati si ca possede o colectiune de raritati. Densulu are in museulu seu — scusa déca amintescu aceste detaluri nici decumu delicate — o colectiune de obiecte fórté particulare cu referintia la amorulu regiloru Henricu V., Ludovicu XIV. si Ludovicu alu XV.“

„Seusame-me, te rogu dóm'n'a mea, déca veneratiunea ce o datorsu unchiulu meu, me seduce a purta unu asia limbagiu facia cu d-ta. Inse este calulu seu de batalia si vei intielege dorint'a lui, de a possede o relicvia dela dóm'n'a de Pompadour.“

„Ce dice d-ta! Ce insolentia! Cum, alu dómnei de Pompadour?“

„D-ta nu sci acésta, dómna? Faptulu este probatu pána la evidéntia prin documente istorice. Eventatiulu acela este cunoscutu, mentionatu si descrisu in mai multe catalóge, cu unu cuventu, este unu eventualiu istoricu.“

„Alu dómnei de Pompadour! si eu l'amu avutu in mana, dara din fericire inmanusiata. O! acestu obiectu inpuru nu va pata mai multu cas'a mea, 'lu voi arunca in focu.“

„Pentru ce se 'lu arunci in focu?“ replica junele; „pentru ce se pierdi 60 luidori? pentru ce se 'mi detragi grati'a unchiulu meu? nu 'ti ajunge se te desparti si se scapi de acestu eventualiu teribilu?“

„Fia, elu se afla in cuti'a aceea. Ea 'lu d-ta insuti, eu nu voiescu se 'lu mai vedíu,“ dise baronés'a inchidiendu ochii.

Junele se grabi a 'si rapi prad'a si o bagá in buzunariulu seu. Dupa aceea numerá 60 de luidori pe o mescióra si se întórse triumfandu la dóm'n'a D... care 'lu primí cu elogiuri si multumiri.

Baronés'a inse se bolnavi din doue cause. Odata pentru-ca o turmentá idé'a de a fi avutu, atinsu si admiratu unu eventualiu alu dómnei de Pompadour si pentru a dou'a óra dupa ce afla cátu de bine si frumosu a fostu pacalita, prin unu adoratoru alu dómnei de D..., de-óre-ce acelu eventualiu nu a fostu nici-odata alu dómnei de Pompadour, ci din contra de o valóre nestimabila, pentru cá elu fusese mai antaiu alu reginei Maria Lescinsca apoi alu principesei de Lamballe si in fine alu marchisei de M..., prin urmare elu trecuse prin manile cele mai pure, despre care Ludovicu XVIII au disu intr'unu versu renumitu cá: elu au adiatu zefirii numai pe fetiele cele mai virtuóse.

Diverse.

— Unu redactoru remite unu manuscriptu fara valóre si pre langa aceea inca si reu scrisu, autorulu acelu manuscriptu cu notiti'a: „Nu me pocíu folosi de manuscriptulu d-tale, este prea uritu scrisu. Numai aceluor autori le este permis a scrie uritu, cari scriu bine.“

— Unu preotu mustrá pe unu insuratielu pentru cá se totu certa cu tenera lui socie si 'i dise in fine: „Si esti cu atátu mai pucínu de scusatu, de-óre-ce sunteți unu corpu si unu sufletu.“ „Unu corpu si unu sufletu?“ déca ai vrea se asculti odata la feréstra nóstra, ai crede cá suntemu douadieci!“

pentru ca nu ii au impiedecatu candu inca o poteu, candu o pretindea natiunea dela ei? Atuncea inzadaru ar dice Tisza, ca isi o considera ca meritu a fi conservatu pacea acestei tieri. Si Koloman Tisza nu vede ce au facutu; ca atuncea candu desconsiderandu vointi'a natiunei, au proclamatu politica slavofila si o au urmatu, au periclitatu prin acesta nu numai dualismulu, ci in modu directu au ruinatu suprematia rassei magiare? Natiunea presimtia, ca unei politice slavofile in afara, va trebui se urmese si in launtru o politica slavofila si ea stia si aceea, ca politicei slavofile in afara va urma aliantia russesca, era politicei slavofile interne, ii va urma absolutismulu.

In fine betranulu dictatoru alu Ungariei din 1848, eremitulu politicu Ludovicu Kosiut, printr'o scrisore adresata amicului seu Ignaz Helfy d. dto. 26 Iulie din Collegno (all Baracone) intre altele, numesce reinoirea pactului dualisticu, o capitulatiune, care pentru unguri este unu alu douilea San Stefano, inse mai umilitoru ca alu turciloru, pentru ca revoltesa ori ce simtiu moralu. Participarea Ungariei la datoria de 80 milioane o numeste „o prostituire politica” si afla ca pentru Ungari'a nu este alta scapare decatu uniunea personala, restabilirea dreptului revolutionaru si resbelulu cu Russia.

Ne tememu si noi, ca Unguriloru nu le au mai remasu alta alternativa decatu seu capitularea neconditionata in manile imperatului seu revolutiunea de care vorbeste Pulsy si Kosiut, precum si intregu poporulu ungurescu.

Transilvani'a.

Sibiu, 9 Augustu, 1878. In momentele candu scriemu acestea, alegerile de deputati la dieta unguresca decurgu subtu pressiunea cea mai neomenosa a ingerintiei organeloru gubernamentale. Evenimentulu celu mai inportantu si sensationalu, care au consternatu in supremulu gradu pe toti partisanu gubernulu actualu, este caderea ministrului presiedinta Koloman Tisza, numitu si „Papa din Dobritinu” la alegerea din Dobritinu, care pana acuma era cuibulu partidei sale. Rivalulu seu au fostu baronulu Ernest Simony, care apartiene partidei intransigente. Caderea acesta neasteptata a ministrului Tisza va avea de consecintia demissionarea lui si a cabinetului actualu si o schimbare seu in bine seu in reu a sistemului de guvernare de pana acuma. Caracteristica este si aceea inpregiurare, ca intre cei 9 deputati ai capitalei regatului ungurescu, au fostu alesi 5 deputati antigubernamentali. Intre cei batuti si cadiuti se afla si vestitul romanteru Mauriciu Jokay, acarui poporari-tate pana acuma era necontestata. Din cele 267 alegeri cunoscute pana acuma, se pote constata, ca in Ungari'a s'au alesu in parte mare deputati antigubernamentali si ca contingentulu deputatiloru gubernamentali lau datu Transilvani'a. Acesta se explica pre usioru prin inpregiurarea, ca in nici unu locu pressiunea, terorismulu si ingerintia gubernulu nu au fostu mai mare ca tocmai in cercurile electorale din nefericita Transilvani'a. Ca proba pentru acesta ne pote servi urmatorea telegrama*), pe care o primiramu in 7 l. c. dela Fagarasiu si care suna:

„Alegatorii au fostu scosi din comune prin solgabirei, notari, judi, prin nemaipomenitu terorismu si coruptiuni si manati ca pe niste vite de din apoi la urna. Din 3700 alegetori romani se adusera la urna 1200. Candidati gubernulu Boer si Moritz Pal alesi — mai bine denumiti.”

Informatiuni identice primiramu si dela Orastia, Deva, Nasandu, Seliste si alte locuri, care tote probeza moralitatea sistemului reprezentativu asia cum se aplica elu la noi. Ne bucuramu inse a potea constata, ca masa natiunei romane n'au luat parte la alegeri, ci au statu pre langa decisiunile conferintiei din Sibiu. Deca cu tote acestea in unele cercuri electorale, au participatu si romani la alegeri, apoi acestia seu au fostu niste elemente nedisciplinabile, de care se afla chiaru si la poporale cele mai culte, seu ca sunt — si acesta este contingentulu celu mai insemnatu — functionari ai gubernulu precum sunt notari, judi etc. cari deca nu mergu la urna erau puru si simplu destituiti, si noi prin destituirea lor am fi pierdutu mai multu, decatu prin aceea, ca din 3 milioane de romani, s'au aratatu vreo 5 pana 8 mii ca pe furisiu la urne.

*) Acesta telegrama data in 7 l. c. la 9 ore a. m. sosita aicea in aceea si di la 9 ore 53 m. ni sau inmanatu d'abea la 11^{3/4} ore a. m. asia, ca nu o puturamu publica in numerulu precedentu. Asia se practica pe la noi promptitudinea serviciului telegraficu! Red.

Acesta probesa, ca ne mai lipseste inca multu pana ca se potemu dice, ca suntemu disciplinati politiceste. Constatatu remane inse, ca: natiunea romana au fostu solidara si nu au luat parte la alegeri. In catu priveste participarea la alegeri si cortesirile unoru preoti romani, apoi acestia erasi sunt esceptiuni, cari rangesa in categoria elementelor nedisciplinabile. Dara se fia siguri, ca natiunea isi va nota bine numele lor si ii va taca dupa meritu.

— Sasi au alesu cu pucine esceptiuni totu deputati devotati guvernulu si sistemului actualu.

— Dupa sciri sosite dela Simleu, adunarea generala a Asociatiunei transilvane in anulu viitoru se va tienea in Sighisiora.

— Timpulu in septaman'a acesta s'au indreptatu bine. Omeni'i isi au potutu cara bucatele secerate, care in unele locuri apatose incepusera se incoltiesca. Cucuruzele pe tierra Oltului si a Barsei sunt mai slabutie. Pote se se indreptese de aci inainte. Dela Sibiu in colo sunt frumoase. Asemenea stau bine si viile, care in anulu acesta promitu vinu multu si bunu. Pome de toamna se afla in abundantia si cu deosebire prune si mere. Acesta pentru proletariatu este o adeverata binefacere fara pretiu.

— Precum suntemu informati intre piesele pe care le va esecuta capela militara de aci, in decursulu serenadei de astadi va fi si „Imnulu gintei latine,” compusu de maestrulu italianu Marchetti. Esprimamu recunoscintia nostra d-lui maestrulu de capela Hollar pentru amabila sa atentiune facia cu romani din locu.

Din Bosni'a si Hertegovina.

In primele zile dupa intrarea armatei de ocupatiune in provinciele daruite Austriei din partea congresului din Berolinu, telegrafulu si foile oficiose ne spunu ca tote mergu bine si in regula, pana ce intr'o buna diminetia se vediuira necesitate a se desminti ele pe sine, constatandu cam cu rusine de feta mare, ca dieu lucrurile stau reu si ca ocuparea acelor provincii este mai multu decatu o preumblare militara seu unu marsiu de exercitiu alu trupelor austriace. Astadi este necontestabilu, ca in provinciele ocupande au cursu deja sange si ca poporatiunea s'au resculatu cu arma in mana. Capulu si conducetoriulu visibilu alu insurgentiloru, alu caroru numeru variasa intre 10.000 pana la 15.000 este Hodja Loja. Numerulu lor creste in fiacare di cu mii, prin voluntari bine armati, cari concurgu si alerga in ajutoriulu resculatiloru, din Serbi'a, Muntenegru, Albani'a si alte parti. Ei se paru a fi bine disciplinati, au pusi bune, dispunu chiaru de tunuri si porta o lupta de guerila. Turci'a si Russia se pare ca ii incuragesa, ii indamna a se opune si pote ca le da si ajutoru materialu. Se vorbeste, ca din caus'a atitudinei siovaitoare si neleala a gubernulu turcescu, celu austro-ungaru se ii fi amenintiatu cu unu ultimatum.

Scirile din urma ne spunu, ca se voru mai mobilisa inca vreo trei divisiuni, care voru fi indreptate directu pe campulu de insurectiune, care ne tememu multu ca se nu se schimbe in curendu in campu de resbelu. Lupt'a ar fi crancena, pentru ca soldati nostri au a face cu barbari asiatici, acaroru maniera de resboiu este aceea de a nu da pardonu, a mutila pe cei cadiuti, a le taia nasurile si urechile si a le insira pe sfora, ca si margelele unui rosicrucieru seu matanii.

Acestea tote ne probesa, ca armata de ocupatiune au intrata pe unu terenu cu totulu subminatu si ca meciurile (fitilurile) sunt aprinse, pentru ca cu ajutoriulu loru cestiunea Orientulu se devie erasi ardienda.

Revista politica.

Reconvalescentulu imperatu alu Prusso-Germaniei se afla la termele din Teplitz in Boemia. In 8 l. c. Maiestatea Sa imperatulu Austro-Ungariei s'au dusu se ilu visitese si se ilu salute. Imperatulu nostru au fostu insotitu de fiulu seu, principele de corona Rudolf, care de catva tempu isi au deschis resiedintia in capitala Boemiei, atasiatu fiindu ca colonelu pre langa regimentulu de infanterie Nr. 36. Viitoriulu imperatu au fostu primitu cu mare entusiasmu din partea poporatiunei din Praga. De si petrecerea principelui de corona acolo, se dice a fi reclamata prin exercitiile sale practice in arta militara, totusi lumea ii ascrie unu caracteru politicu. Vom reveni si noi cu alta ocaziune, asupra acestui evenimentu de o inportantia caracteristica si semnificativa.

Marele cancelaru, principele Bismark petrece la baile din Kissingen in Bavari'a. Acolo au primitu de repetiteori pe internuntiulu popale monsig. Masella, cu care au intratu in negociatiari asupra restabilirii unui modus vivendi intre gubernulu prusso-germanu si curia romana. Se vede, ca marele cancelaru superatu pe par-

tida liberala si a progresistiloru, voieste se se arunce erasi in bratiile conservatoriloru si ale ultramontaniloru. Unu proverbu francesu dice, ca cineva revine totudeuna la primele sale amoruri. Asia face si principele Bismark.

Alegerile au esitu nefavorabile politicei cancelariului de „feru si sange.” Majoritatea va fi a partidei liberale. Caracteristicu pentru situatiunea politica a noului imperiu, este, ca poporariulu generalu comitele Moltke au cadiutu la alegeri si ca cu tota influentia sa, cancelariulu n'au fostu in stare se faca a fi alesu propriulu seu fiu comitele Herbert Bismark, care candidase intr'unu cercu electorale din Pomerania, propria patrie mai angusta a familiei Bismark.

Agitatiunile pentru „Italia irredenta”, continua pe facia si in ascunsu, pe strade si in diare. Descoperirile fostului ministru italianu Crispi publicate in „Riforma”, in care se dice, ca principele de Bismark si lordulu Beaconsfield au promis Italiai o recompensa teritoriala, pentru casulu candu Austria va aneasca Bosnia si Hertegovina, au produsu mare sensatiune, au iritat spiritele si au revoltatu pe principele Bismark, care desminte pe tote tonurile prin organele sale, adeverulu revelatiuniloru dlui Crispi. Este probatu, ca de catiori se desminte ceva, aceea mai totudeuna este adeveratu. Am ajunsu ca adeverulu se se legitimese numai prin desmintirea lui. Vom face deci bine a crede, ca Italiei ii s'au facutu promisiuni, acaroru realizare inse ar fi forte incomode atatu pentru Germani'a catu si pentru Austri'a si de aceea se — desmintu.

O recunostere imperiala.

„Romanulu este unu bunu soldatu; inbracamintea militara ii sta minunatu de bine”. Acestea sunt cuvintele magulitoare, pe care Majestatea Sa imperatulu Austriei, supremulu beliduce alu armatei le au exprimat, precum ne relatesa o corespondintia, a „Gazetei Transilvaniei”, cu ocaziunea inspectiunei facute in 24 Iuliu a. c. in taber'a dela Bruck. Acele cuvinte, care ne umple de mandrie si bucurie, au fostu indreptate la adresa regimentulu c. r. de infanterie Nr. 63, Wilhelm III, regele tieriloru de josu (Niederlande), care se afla la exercitiile militare in taber'a dela Bruck. Recunoscintia Majestati Sale adresata acelu regimentu bravu, se resfrange nu numai asupra celor 100.000 feciori de nationalitate romana, cari se afla in armata permanenta de linie, ci si asupra intregii natiuni. Satisfacerea pe care o amu simtitu au fostu cu atatu mai viua si mai profunda, ca ne aducemu aminte despre acele cuvinte pe care le au exprimat anu-tierti comandantulu Ungariei generalulu Edelsheim-Gyulay in fatia unui regimentu romanescu din Banatu, dicendu ca: „materialulu seu este miserabilu”. Pe catu era de mare si legitima indignarea, ce o incercamu atuncea, pe atatu este de mare acuma multamirea nostra si nu ne potemu retienea a nu recomanda numitului generalu cuvintele Majestati Sale, pentru ca se isi corega opiniunea sa despre soldatulu romanu, deca cumva nu au contribuitu evenimentele din urma in Oriente ca se isi o corega.

Nu ne indoimu unu singuru momentu, ca soldatulu romanu din armata austriaca, va fi totu-deuna gata a raspunde chiemarei sale si apelului ce ilu va face in ori ce tempu supremulu seu comandante. In fatia focului si in lupta elu va fi totu asia de bravu, eroicu si despretiutoru de morte ca si fratii sei morti pe campurile de bataia dela Solferino si Sadowa si ca fratii sei eroici dela Grivitia si Plevna.

Monarchia austro-ungara se afla in ajunulu unei crise, atatu cu privire la politica sa esterna, catu si cea interna. Nu este neprobabilu, ca in tempulu celu mai de aproape, imperatulu se appeleze la bratiulu si eroismulu bravei, iubitei si devotatei sale armate. Pentru tote poporale supuse sceptrului absburgicu tronulu si dinastia sunt luciferulu stralucitoru alu sperantieloru si credintiei loru nealterabile. Ori ce furtune au trecut, si ori ce pericole au amenintiatu esistintia monarchiei, poporale ei au urmatu cu incredere chiemarei suveranului lor si isi au probatu totu-deuna lealitatea lor, ori care aru fi fostu inamiculu ce amenintia pacea si linistea monarchiei. Tronulu si dinastia sunt unica espressiona a unitati imperiului statului austro-ungaru, era armata este aparatorea fidela a acelei unitati. Sistemele politice, ba constitutiuni chiaru s'au schimbatu si au fostu sistate, dara spiritulu armatei si unitatea ei au remasu si trebue se remana nealterate. Acelu spiritulu de unitate a statului, care face din armata aparatoriulu ei legitimu, este totu-odata cea mai fidela espressiona, centrulu focalu si cimentulu celu mai puternicu, care lega pe poporale monarchiei de tronulu si dinastia augustulu loru monarchu.

In anulu 1848 cand esistintia monarchiei austriace era amenintata, atatu in launtru, catu si in afara feldmaresialulu Radetzky, tatalu armatei austriace, aflanduse pe campurile de resbelu in Italia au disu ca: „Austria se afla in castrele armatei sale”. Evenimentele de trista memorie de pe tempurile acele, au ilustratu si au probatu in modu destulu de elocentu si evidentu adeverulu acelor cuvinte alu celui mai sinceru si lealu aparatoru alu dinastiei si alu tronului absburgicu. Natiunea romana isi au probatu patriotismulu, devotamentulu si lealitatea sa prin acele 40.000 cadavre, care au fostu aduse victima pe altariulu patriei in anulu 1848, candu isi au versatu sangele in lupt'a pentru monarchulu si dinastia lor.

Acuma ca si atuncea fii natiunei romane, care porta uniforma armatei austro-ungare sunt gata in totu momentulu a urna si a asculta de chiemarea iubitelu loru monarchu si a isi versa sangele si a isi sacrifica viatia pentru apararea vechieloru si glorióselor stindarde, care pentru ei sunt simbolulu unitati statului in care traiescu. Romanulu au probatu de nenumerate ori in decursulu secoleloru, ca scie se isi apere patria si natiunea, tronulu si dinastia si a padi cu sanctitate jurementulu depusu pre acele stindarde subtu care s'au

luptatu de nenumerate ori cu aceeași bravura și acelasu devotamentu. Soldatul romanu, nu au facutu, nu face și nici în viitoru nu va face politica, pentru-că elu scie și este convinsu, ca luptandu-se pentru imperatulu seu se lupta totu-odată și pentru caminulu, natiunea și religiunea sa.

Acestea sunt consideratiunile, care ne îndemă a crede, că citatele cuvinte ale Majestati Sale în castrele dela Bruck sunt mai mult decât unu simplu complimentu de curtenire facutu soldatului romanu. Prin acele cuvinte Majestatea Sa își au exprimat încrederea ce o are în soldatul romanu, precum și convingerea sa, că pôte compta în totu momentulu pe bravura și devotamentulu lui. Fidelitatea și bravura sunt calitățile strabune, care au caracterisat în totu-deuna, atât pe soldatul romanu, cât și pe natiunea romana. Supremulu beliduce alu armatei austro-ungare va potea deci compta totu-deuna pe aceste virtuți ale soldatului romanu, fara ca se se afle amagitu.

Alta întrebare este firește aceea, deca acea fidelitate, lealitate, devotamentu și bravura a natiunei romane și a fiiloru sei, cari servescu sub stindardele tricolore negru-galben, au fostu recompensate și recunoscute dupa meritulu lor. Starea noastră actuala nu ne permite se damu acestei întrebări unu răspunsu afirmativu. Dara cu toate acestea, natiunea romana are firma convingere și o speranță neclintită, ca va veni și pentru ea ora în care va fi redicată pe treptă egalei îndreptări, cu natiunile conlocuitoare, de ore-ce este o anomalia, care nu pôte dura eternu, ca o natiune, care este supusa la datorinție egale se nu se bucură și de drepturi egale, care conditioneaza îndeplinirea aceluor datorinție cetățienesci. Acesta este credința și speranța natiunei romane.

I. G. Baritiu.

Sciri diverse.

— (Aflam cu multa placere) că guvernulu romanu au acordatu, eruditului barbatu d-lui B. P. Hăjdeu sum'a de 2000 lei, pentru-că mergendu la Florența se reprezenta acolo natiunea romana și inteligenti'a ei la congresulu Orientalistilor.

— (Epizoti'a în comitatulu Timisioarei) si alu Torontalului, precum si în o parte a comitatului Carasiu ia o estindere spaimentătoare. Se infintie dă cordone în giurulu localităților infectate și se iau toate măsurile de precauțiune, dara din nefericire, până acuma cu puțin succesu.

— (Unu defraudantudesertoru). În primele zile ale lunii trecute contabilulu societății de asigurare „Tisza” în etate de 35 până la 38 ani, cu numele Ludovicu Bányai după ce a defraudatu o sumă considerabilă și după ce a falsificatu conturile, au luat-o la sanetós'a.

(„Pall Mall Gazette”) din London, consacra următoarea poezia latină congresului din Berolinu:

„Rideamus igitur
Socii congressus;
Post dolores bellicosos,
Post labores bumpiosos,
Fit mirandus messus.

Ubi sunt qui apud nos
Causas litigare,
Moldo-Wallachi frementes,
Graeculi esurientes?
Heu! absquatulare.

Ubi sunt provinciae
Quas est laus pacasse?
Totae, totae sunt partitae:
Has tulerunt Muscovitae,
Illas Count Andrassy.

Et quid est quod Angliae
Dedit hic congressus?
Jus pro aliis pugnandi,
Mortuum vivificandi —
Splendidi successus!

Vult Joannes decipi
Et bamboosulatur.
Lo Beache! Quae majestas:
Ossreae reportans testas
Domum gloriatur!“

„Rom. lib.“

— (Numerulu cailoru) în lumea întreagă se urca circa la 58 milioane. Sunt eschisi din această cifră caili din China și Japonia. Dintre statele cele mai mari Austro-Ungari'a are 3.486.000, Franci'a 3.000.000, Russi'a 21.570.000, Germani'a 3.352.000, Marea Britani'a

2.255.000, Turci'a 1.100.000, Statele unite ale Americii 9.504.000, Republica argentină 4.000.000, Canad'a 2.624.000, Uruguay 1.600.000 caii.

✓ (Junimea română din Siri'a) (R. Világos), pentru favoarea fondului școlar român. la august 13/25 a. c. va aranja unu balu, carui'a va premerge concertulu junimei după program'a următoare: 1. „Diorile”, quartetu esec. de corulu vocalu sub conducerea lui N. Ștefu. 2. „O schiță despre viața omului”, disertațiune de E. N. T. Pucea. 3. „Blastemulu lui Alesandru” poezia de I. dela Buceci, declam. de T. Bulcu. 4. „Cunoșceti țiar'a cea română”, de d'Albon quartetu de C. Porumbescu executatu de corulu voc. 5. „Sentinel'a română”, poema istorică de V. Alesandri, decl. de I. T. Mer'a. 6. „Ciobanulu” cu trio „Biru oiti'a” hora populară în quartetu esec. de corulu voc. 7. „Fericirea reală și ideală”, dialogu vorbitu de N. Ștefu și I. T. Mer'a. 8. „Lună lui Maiu” de V. Alesandri, quart. de C. Porumbescu, esec. de corulu voc. 9. „Penesiu Curcanulu”, poezia de V. Alesandri, decl. de E. N. T. Pucea. 10. „Imnulu Domnului” de I. Grozescu, duetu pentru tenor I și bas'o II esec. de I. Vancu și N. Ștefu. 11. „Femeia, istoria și caracterulu ei”, disertat. de I. T. Mer'a; și în fine 12. „Canteculu gînteilor latine” premiulu celebratului nostru poetu și învingătorulu dela Montpellier V. Alesandri, musica de M. Marchetti, esec. de corulu vocalu. — Invitațiunile deja se expedie; acei'a P. T. D-ni, cari potu se pretindea invitațiune și din erorile nu sunt invitați, sunt rugați a se adresa către E. N. T. Pucea său către N. Ștefu la Siri'a (R. Világos). — Începutulu precisu la 7½ ore s'er'a — Ofertele maritimose, se primescu cu multumita și se voru publica.

Reclame din publicu.*)

Acela pe care insultă Dta Dle Metiu, n'a umblatu la alegeri de jurati comunali cu fleur'a plină de sange moralu după spriginulu justitiei!

Dle Metiu! candu erai beatu în hotelu și injurandu de celea sante; ti-ai datu nume de „Vulpoi”; nu cumva ai cugetatu la astuti'a vulpilor. Dle Vulpoi Metiu, în Ianuariu 1877 reînviindu-ti datin'a ai facutu-o mai cu corne, și totu cu moralitatea alcoolului, — fiindu mortu de beatu te ai chiaru batutu cu coleg'a Dle și fiindu flocaitu perdendu-ti caciula în mediulu noptii; nu mai adu'o'a di ai cerutu ajutorulu Primariei dela cancelaria. Cu astfelu de portare morala de minune ve recomandu Dle Vulpoi Metiu On. Consist. Sibianu, că candidat de preotia către finea secl. XIX-lea rugandu pe On. Const. ca să bine voiescă a cerceta starea lucrului și pe viitoru a ne mantui prunci nostri nevinovați de astfelu de Dascal, cari după-ce s'au însoțitu cu acestu Bancila Ganjei, se credu de omnipotenti! —

Acela pe care-l atacă atăta în biografi'a insușilor d-vostre, n'a fostu nici candu subvice-adjunctu școlar, dar' nici nu s'a alungatu în urmă meritorulu sale pentru școala și biserica din atare postu: precum a fostu D-lu Petru Bancila Ganjei Papelu alungatu de către Marele Andrei în a. 1856! Acela pe care-lu calumniezi Dta Dle Ganjei Bancila n'a fostu caus'a alungării D-le de a două ore din postul de adjunctu învietoareșcu, ci purtarea și meritele D-le celea scandalose a silitu de nou pe marele Arhiepiscopu Andrei a te alungă la 1873 din adjunctu de dascalu pentru totu deuna**), apostrofandu-te cu cuvintele „o oie riioșă din turm'a mea se easa afara.”

Dle Ganjei Bancila Papelu, moralitatea D-le e marcată de agitatoru cu aresturi și foculu ti s'a potolitu în mai multe rânduri cu apa din temnița Sibiului, vedî Nru ministerialu 50494/1875 și Nro 61/1876 alu temniței, care cuprinde și faimosulu nume alu Dlui presedinte alu comit. biser. (Ganjei) Bancila. De aceea Dle Ganjei Bancila, în a. c. în sambat'a lui Lazaru fiindu beatu în s. biserica aveai gustu a te sfădi cu cresneculu pentru sf. iconă de pe iconostasu: totu că cantoru și totu că presedinte alu comit. bisericescu: „mare esti Dómnă.” etc.

Pofteste Dle Bancila Ganjei, că după ce doi Metropoliti te-au cunoscutu de necapac a te amestecă în lucruri școlare, vin'o astăzi și restórna de poti, acelea

*) Pentru corespondențele și publicațiile care esu sub această rubrică, redacțiunea nu ia nici-o răspundere asupra sa, ci to e esu sub răspunderea respectivilor auctori, întocma ca și în alte foi periodice; era tax'a pentru tipărirea lor este de câte 2 cr. de linia.

Red. și Edit.

*) Vedi Nro. consist. 39/1873

sentinție, și ve arată-ti publiculu cetitoriu cu vre-unu documentu că se ve credia; ér' nu cu „Hula dela huliti.” —

De paralela intelectuală între minuendo directorulu Metiu și unu invetiatoriu nu me atingu, nu, pentruca eu sum prea multu laicu, că se potu întielege, cum conține unu capu asia de micu, că alu directorulu actualu, masă atatu de colosale de ignoranță, pe cari le debarca în modu fructiferu la ori-ce ocaziune.

Mai puțin me atinge pre mine, ca sub-vice-ex-adjunctulu Bancila (Ganjei) polecrédia pe minuendo directorulu Metiu (Vulpoi) de barbatu cu carte, știință și moralitate; ér' minuendo directorulu Metiu (Vulpoi) pe sub-vice-exadjunctulu Bancila (Ganjei Pavelu) de barbatu energicu, onestu și moralu. Eu inca me miru, cum inca nu s'au acusat acestia unulu pe altulu pentru vetamare de onore?

Privitoriu la progresulu opidului Resinari sub activitatea primariei actuale, me provocu la prea escelent'a istoria a opidului Resinari de Petru Brote. Acestu ilustru autoru de recunoscinti'a comuna, arata în modu genialu, că în anul 1754 au fostu în Resinari numai doi vagabundi. — Poftimu ai numără astăzi.

Nicolau Ciucian.

Cursulu moneteloru în val. austr.

Vienna, 9 Augustu.

Galbinii imperat. de aur	fl.	5.52 cr.
Moneta de 20 franci	„	9.25 „
Imperialu rusescu	„	9.30 „
Moneta germana de 20 marce	„	12.10 „
Sovereigns englesi	„	12.— „
Lira turcesca	„	11.— „
Monete austr. de argintu 100 fl.	„	101.— „

Cursuri de Bacuresci în Lei noi (franci).

7 Augustu.

Obligațiuni rurale din 1854 cu 10%	l.	101.57 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	„	102.80 „
Obligațiune de imprumutu dominiile din 1871 cu 8%	„	97.¼ „
Creditu fonciariu (hipot.) ruralu cu 7%	„	89.50 „
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)	„	79.50 „
Imprumutulu municipale nou (alu capit.) din 1875 cu 8%	„	93.75 „
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	„	168.— „
Actiunile calilor fer. rom. din 1868 cu 5%	„	83.30 „
Actiunile calilor fer., prioritati din 1863 cu 6%	„	85.— „
Daci'a, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	„	250.— „
Romani'a, Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	„	73.— „

Depuneri

de

capitale pentru fructificare.

Se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe langa anuciarea radicații în sensulu statuteloru, cu 6% interese;

b) sub condițiune de a se anucia institutulu radicare depunerii la 3 luni înainte, cu 6½ % interese;

c) sub condițiune de a se anucia institutulu radicare depunerii la 6 luni înainte, cu 7% interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urmăza după diu'a depunerii, și inceta cu diu'a premergătorii dilei, în care se radica depunerea, cu acelu adausu inse, ca numai după acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu puțin 15 zile.

La dorința deponentelui se potu stabili în diu'a depunerii capitalulu și condițiuni speciali de esolvire, care se însemna apoi în libelu și în cartea depunerilor institutulu. În atare casu restituirea depunerii urmăza după aceste modalități speciali.

Depunerile tramise prin posta pe langa comunicarea adresei deponentelui, se resolu totu deauna în diu'a primirei.

Asemene se potu efectui prin posta anuciuri și radicații de capitale.

Sibiu, 22 Iuliu 1878.

„Albina”,

(30) 3—4 Institutu de creditu și de economii.

Morburi de pieptu și plumani

de ori-ce natura ce suréza siguru prin

Allopulu de plante Schneeberg a l. Wilhelm

pregatitu după prescrierea mediculu, și se capeta de la Franz Wilhelm, apotecariu în Neunkirchen. Sucleu acest'a s'a doveditu de bunu pentru dorerile de grumazu și pieptu, grippa, ragusiela, tusa și trógnă. Multi cumperatori marturisescu, ca numai sucleu acestui-a au a-si multumi somnulu placutu.

Escellentu este sucleu acest'a, că preservativa pe tempu neguros și aspru.

În urmă gustulu foarte placutu copiiloru este folositoriu, celui-ce suferă de plumani inse, o trebuintă; cantaretiiloru și oratoriloru contra vocii închise său ragusiela, unu mijlocu necesariu.

Multine de atestate confirmă cele de susu: Cea mai clăra dovăda despre effectulu extraordinariu alu acestui sucu este, ca cons. de curte de d. prof. Eppolzer, rectorulu magn. la universitatea c. r. din Viena, ilu folosește cu celu mai bunu succesu în spitálu, precumu și la persoane private.

Asemene s'a aflatu recomandabilu și s'a prescrișu adese sucleu acest'a de multi alti medici indigeni și din strinatate.

Pentru dovedirea celoru afirmate reproducemu următoarele scrisori recunoscătoare:

Testimoniu.

Fiulu meu de șese ani Francisu a suferitu optu septemani în tusa magurésă în asia mesura, în cătu me temeam că nu cumu-va se încece; întru ace'a a slăbitu cu totulu și a fostu atatu de debilu, în cătu abia stă pre petióre. Atunci mi-s'a recomandat allopulu de plante de Schneeberg, și multumita acestui mijlocu minunatu, îndată după întrebuintiarea primei sticle a mai încetatu tusa, după a două sticle caută bene afora copilulu, a venit la putere și de atunci e deplinu sanetosu. — Si fetiorulu meu celu mai mare a scapatu în câteva zile, prein mijloculu acest'a, de o tusa mare și ragusiela.

Deci cu multumita sincera estraduu acestu testimoniu, pentru curarea rapede și miraculoasă a copiiloru mei și dorescu că acestu mijlocu se devina cunoscutu și folositu în toate partile prein omenimea suferinda.

Platz, 6. Martiu 1855.

Anton Just.

Laurentiu Scheibenreif, primariu.

Onorate Domnule!

Te rogu a-mi mai trimite cătu mai în graba inca 4 sticle dein renumitulu D-tale Allopulu de planta, după folosirea aloru 2 sticle afu că doreră de pieptu și gutu, pre cumu și respirațiunea scurtă se micșioreza pre di ce merge, pentru ace'a me

adresezu astadata de a dreptulu la D-Ta, în sperarea de a capată dein celu mai próspețu. Acludu 5 fl. m. c.

Cu tota stim'a se subsémna

Heinrich Bock, chirurgu.

Münchret langa Ostrang, 23. Febr. 1859.

Testimoniu medicale.

Allopulu de plante Schneeberg este unu medicamentu foarte usuratoriu pentru doreri de pieptu, asthma, hectica, tusa, cataru, și este de recomandat în casuri de astfeliu de bóle.

Hohenmauth, 25. Ian. 1858. Dr. Feschl.

D-lui L. Cantily, apotecar în Graz.

Onor. Dle! Folosindu în desiertu diferite mijloce pentru doreră de pieptu, de carea suferiam greu de 2 ani, am cercatu și cu o butelia de allopulu de plante Schneeberg anuciatu de d-ta, care se pôte recomanda pe siguru la toti hecticii; pentru-ca, după întrebuintiarea celui d'antau exemplariu amu sentitu usiorare, și după-ce am mai cercatu cu 2 sticle din această medicina minunata, sanetatea mi se restaură pe deplinu. Multumindu-si Dlu meu, din tota anim'a, remanu alu D-tale servitoriu cu totu obligatu

Graz, 3. Febr. 1857.

W. J. Pock.

Domnulu meu!

(21) 14

După-ce prin întrebuintiarea allopulu d-tale amu scapatu cu totulu de tusea mea și de ragusiela împreunata cu aceea, de care suferisem septemani și totu odată în urmărea binefacutóreloru rezultate ale acestui allopulu minunatu de plante mi-am recastigatu și vocea de mai înainte, me sentiu foarte obligatu a Ti multiami din tota anim'a pentru această inventiune salutară, cum și a recomanda această medicina probată, după a mea convicțiune, la toti căti suferu de pieptu și mai ver-tosu cantaretiloru. Cu perfecta stima

Peisching, 25 Juniu 1857. Ioanu Bauer, docenta.

Informatiunea despre folosire se alatura la fia-care sticle. Pretulu unei sticle 1 fl. 25 cr. v. a. Pachetarea se computa cu 20 cr.

Depositu principalu la Franciscu Wilhelm apotecariu în Neunkirchen.

Allopulu de plante genuinu se mai afla în Sabiiu: Friedrich Thalmayer, comerciante. Aradu: F. Tones & Comp. Blasiu: Carol Schieszl, apotecariu. Alba-Julia, Iuliu Fröhlich, apotecariu. Clusiu: Ed. Valentini, apotecariu. Brasiovu: Ferd. Jekelius, apotecariu. Sighisioara: J. B. Teutsch, comerciante.

Tipariulu lui W. Krafft în Sibiu.